

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут охорони здоров'я

08-02-69S

СИЛАБУС

освітнього компонента

SYLLABUS

Фізична терапія, ерготерапія військовослужбовців та членів їх сімей		Physical therapy, occupational therapy of military personnel and their family members
Шифр за ОП	ОК 9	Code in Degree Programme
Освітній рівень: Освітньо-науковий (третій) доктор філософії (PhD)		Level of Education: Educational and scientific (third) (PhD)
Галузь знань: Охорона здоров'я	22	Field of Knowledge: Health care
Спеціальність: Терапія та реабілітація	227	Field of Study: Therapy and rehabilitation
Освітня програма: Фізична терапія, ерготерапія	-	Degree Programme: Physical therapy, occupational therapy

Силабус освітнього компоненту «Фізична терапія, ерготерапія військовослужбовців та членів їх сімей» для здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, які навчаються за освітньо-науковою програмою «Фізична терапія, ерготерапія», спеціальності 227 «Терапія та реабілітація». Рівне. НУВГП. 2023. 9 с.

ОПП на сайті університету:
<https://ep3.nuwm.edu.ua/28413/>

Розробник силабусу:
е-підпис Нагорна О.Б., к.н.фіз.вих., доцент, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії.

Силабус схвалений на засіданні кафедри фізичної терапії, ерготерапії
Протокол № 1 від “28” серпня 2023 року
Завідувач кафедри фізичної терапії, ерготерапії:
е-підпис Нестерчук Н.Є., д.фіз.вих., професор.

Керівник освітньої програми:
е-підпис Григус І.М., доктор медичних наук, професор.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІОЗ
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 року
Голова науково-методичної ради з якості ННІОЗ:
е-підпис Григус І.М., д.м.н., професор.

© Нагорна О.Б., 2023
© НУВГП, 2023

**ПРОГРАМА ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ
СІМЕЙ**

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ

Ступінь вищої освіти	Доктор філософії

Освітня програма	Фізична терапія, ерготерапія
Спеціальність	227 Терапія та реабілітація
Рік навчання, семестр	3 семестр, 2 рік навчання
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС
Лекції:	20 год.
Лабораторні заняття:	20 год.
Самостійна робота:	80 год.
Форма підсумкового контролю	Залік
Мова викладання	Українська

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРА

Лектор	Нагорна О.Б. , к.н.фіз.вих., доцент, доцент кафедри фізичної терапії, ерготерапії
	
Вікіситет	http://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Нагорна Ольга Борисівна
ORCID	https://orcid.org/0000-0002-6243-4862
Як комунікувати	o.b.nahorna@nuwm.edu.ua

ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

Мета та завдання

Мета ОК Фізична терапія, ерготерапія військовослужбовців та членів їх сімей – дати здобувачам необхідні знання для проведення діагностики та ефективної реабілітації військових після поранень внаслідок бойових дій.

Завдання ОК – обґрунтувати необхідність систематичного реабілітаційного супроводу даної категорії пацієнтів для відновлення, компенсації, пристосування їх фізичних можливостей та адаптаційних резервів; розкрити потребу професійної реабілітації та соціальної.

Здобувачі вищої освіти оволодіють:

1. Вмінням здійснювати первинне, поточне, контрольне реабілітаційне оцінювання пацієнтів;
2. Добирати інструменти оцінювання з урахуванням їх психометричних критеріїв;
3. Проводити оцінювання в межах компонентів Міжнародної класифікації функціонування;
4. Здійснювати документування в межах Міжнародної класифікації функціонування;
5. Формувати мету програми терапії у SMART-форматі;
6. Сприяти відновленню пацієнта у міждисциплінарній команді;
7. Надавати рекомендації стосовно відновлення ментального здоров'я, застосовуючи форми арт-терапії;
8. Здійснювати соціальний реабілітаційний менеджмент пацієнтів з урахуванням рівня відновлення;
9. Добирати технічні допоміжні засоби переміщення, модифікувати побутовий, побутовий, виробничий простір пацієнта в залежності від його потреб.

Посилання на розміщення освітньої компоненти на навчальній платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=5952#section-1>

КОМПЕТЕНТНОСТІ

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

- СК 4. Здатність застосовувати термінологію з фізичної терапії, ерготерапії.
СК 8. Здатність ефективно взаємодіяти у професійній мультидисциплінарній команді.
СК 9. Здатність впроваджувати фізичну терапію, ерготерапію військовослужбовців та членів їх сімей.
СК 12. Здатність відновлювати ментальне здоров'я.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- ПРН 12. Вміти застосовувати термінологію з фізичної терапії, ерготерапії.
ПРН 16. Могти ефективно взаємодіяти у професійній мультидисциплінарній команді.
ПРН 17. Вміти впроваджувати фізичну терапію, ерготерапію військовослужбовців та членів їх сімей.
ПРН 20. Вміти відновлювати ментальне здоров'я.

СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

ЛЕКЦІЙНІ ЗАНЯТТЯ (20 год)

1. Реабілітація військовослужбовців як наукова, медико-соціальна та особистісна проблема.
2. Міжнародна класифікація функціонування як основа реабілітаційного менеджменту військовослужбовців після бойових поранень.
3. Терапія, ерготерапія травм спинного мозку у військовослужбовців.
4. Травматичні ушкодження та ампутації у військовослужбовців: терапія, ерготерапія.
5. Гідрокінезотерапія у програмі фізичної терапії військовослужбовців.
6. Фізична терапія, ерготерапія опікових травм у постраждалих внаслідок бойових дій.
7. Відновлення функціонування пацієнтів після ушкодження зорового аналізатора.
8. Танцювально-рухова терапія у відновленні ментального здоров'я у програмі реабілітації учасників бойових дій.
9. Фізична терапія, ерготерапія військовослужбовців після черепно-мозкових травм.
10. Соціальна реабілітація військовослужбовців.

ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ (20 год)

1. Наслідки поранень під час військових дій – неврологічні, травматологічні, психологічні.
2. Реабілітаційне оцінювання військовослужбовців після бойових поранень у аспекті Міжнародної класифікації функціонування.
3. Програма реабілітації пацієнтів з неврологічними ускладненнями після поранення.
4. Програма реабілітації пацієнтів з травматологічними ускладненнями після поранення.
5. Особливості застосування реабілітації пацієнтів після ампутацій внаслідок бойових дій.
6. Особливості застосування гідрокінезотерапії в програмі реабілітації постраждалих внаслідок бойових дій.
7. Програма реабілітації пацієнтів з сенсорними ускладненнями після поранень.
8. Застосування засобів реабілітації для подолання посттравматичного синдрому внаслідок бойових дій.
9. Програма фізичної терапії, ерготерапії військовослужбовців з неврологічними, травматологічними, сенсорними ушкодженнями.
10. Психологічна допомога та реабілітація родин військових – учасників бойових дій.

Методи та технології навчання

Методи навчання: демонстрація, творчий метод, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія/дебати, мозковий штурм, аналіз ситуації.
Технології: імітаційні (рольові та ділові ігри); неімітаційні (розгляд проблемних питань, демонстрація відео); робота в малих групах (команді); проектна технологія; аналіз

конкретних ситуацій (casestudy).

Використовуються в якості навчального обладнання тренажери, лабораторне обладнання, спортивні споруди/приміщення та обладнання, масажні столи, реабілітаційний інвентар.

Форми проведення занять

Лекції, лабораторні заняття, індивідуальна робота, самостійна робота, майстер-класи, семінари

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Лабораторне обладнання, мультимедіа, відео- і звуковідтворююча, проекційна апаратура, комп'ютерні системи та мережі, бібліотечні фонди, спортивно-реабілітаційне обладнання

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Знання, вміння та навички, набуті під час занять, оцінюватимуться на лабораторних заняттях та колоквиуму по всьому матеріалу.

Для досягнення цілей та завдань курсу здобувачам вищої освіти потрібно вчасно виконати завдання з питань застосування фізичної терапії, ерготерапії осіб різного віку, вчасно здати модульні контролю знань.

Теоретичні знання, отриманні під час лекцій, оцінюватимуться у практичному вмінні.

За аудиторні заняття здобувачі вищої освіти отримують від 0 до 60 балів.

Викладач проводить оцінювання індивідуальних завдань шляхом проставлення балів за визначеними критеріями, що вчасно доводяться здобувачам освіти.

За якісне виконання завдання, здобувач вищої освіти отримує бали:

Теми	Короткий зміст завдання	За якісне оформлення висвітлення та виконання завдання	За відповіді на запитання	Всього балів
Тема 1	Продемонструвати рівень знань стосовно характеристики та класифікації категорій військових втрат, особливості поранення під час бойових дій.	5	1	6
Тема 2	Продемонструвати знання стосовно поняття Міжнародної класифікації функціонування, характеристики компонентів Міжнародної класифікації функціонування, завдань фізичного терапевта під час реабілітаційної оцінки пацієнта в контексті МКФ; представити вміння застосовувати МКФ у оцінюванні проблем і потреб пацієнтів (ситуаційні задачі).	5	1	6
Тема 3	Висвітлення знань стосовно класифікації ушкоджень спинного мозку за ступенем пошкодження за шкалою ASIA; аргументація принципів менеджменту нейрогенного сечового міхура; обґрунтування вибору інструментів оцінювання в межах МКФ та психометричних критеріїв; демонстрація програми терапії пацієнтів після ушкодження спинного мозку за шкалою ASIA (рівень ушкодження – за вибором лектора).	5	1	6
Тема 4	Висвітлення знань стосовно характеристики класифікацій травмування, ускладнень тривалої іммобілізації; аргументування та	5	1	6

	демонстрування терапевтичних вправ у різні періоди імобілізації; демонстрування вміння застосувати реабілітаційне обладнання: ортези, фіксатори, бруси, милиці, ходунки, тростини.			
Тема 5	Висвітлення знань стосовно характеристики класифікацій ампутацій, ранній та пізніх післяопераційних ускладнень, класифікації протезів; аргументування та демонстрування терапевтичних вправ у різні періоди реабілітації після ампутації; демонстрування вміння застосувати реабілітаційне обладнання: ортези, фіксатори, бруси, милиці, ходунки, тростини.	5	1	6
Тема 6	Висвітлення знань стосовно завдань та методики занять гідротерапії для пацієнтів різних нозологічних груп (за вибором лектора); демонстрування вміння скласти перспективне планування занять з гідротерапії для пацієнтів різних нозологічних груп (за вибором лектора); представлення комплексу терапевтичних вправ для заняття з гідрокінезотерапії пацієнтів різних нозологічних груп (за вибором лектора).	5	1	6
Тема 7	Висвітлення знань стосовно порушень функціонування внаслідок втрати зору після поранення, ранніх та пізніх наслідків контузії; обґрунтування методики терапевтичних вправ, масажу військовослужбовців з втратою зору; обґрунтування методики терапевтичних вправ, масажу військовослужбовців після контузії; демонстрація вміння скласти програму реабілітації військовослужбовців з втратою зору, демонстрація вміння скласти програму реабілітації військовослужбовців після контузії.	5	1	6
Тема 8	Висвітлення знань стосовно поняття «посттравматичний синдром», причин виникнення посттравматичного синдрому, симптоматики посттравматичного синдрому; аргументування змісту, завдань, мети комплексної реабілітації військовослужбовців з посттравматичним синдромом з урахуванням різних форм арт-терапії, зокрема танцювально-рухової терапії; демонстрування вміння скласти програму	5	1	6

	реабілітації військовослужбовців з посттравматичним синдромом.			
Тема 9	Висвітлення знань стосовно поняття «Ерготерапія»; обґрунтування вибору оціночних ерготерапевтичних тестувань для виявлення проблем обмеження персональних та інструментальних активностей після порення військовослужбовців різних нозологій; обґрунтувати запропоновану заняттєву терапію, зокрема танцювально-рухову; продемонструвати вміння скласти програму ерготерапії військовослужбовців з неврологічними, травматологічними, сенсорними ушкодженнями внаслідок бойових дій (за вибором викладача).	5	1	6
Тема 10	Висвітлення знань стосовно психологічних проблем членів родин військовослужбовців; обґрунтування методів самопомоги для членів родин військовослужбовців в умовах травматичної кризи; представлення та обґрунтування вибору; демонстрування вміння скласти програму терапії членам родини військовослужбовця та дітей в умовах травматичної кризи.	5	1	6
Всього за аудиторні заняття				60

Модульний контроль проходитиме у формі тестування:

20 балів – модуль 1;

20 балів – модуль 2.

Модульний контроль проходитиме у формі тестування. У тесті 20 запитань різної складності: рівень першої складності (один варіант відповіді) – 0.75 бала, рівень другої складності (два варіанти відповіді) – 0.5 бали, рівень третьої складності (три варіанти відповіді, ситуаційна задача) – 2.5 бала. Усього – 20 балів за один модульний контроль.

Лінк на нормативні документи, що регламентують проведення поточного та підсумкового контролів знань здобувачів вищої освіти, можливість подання апеляції: <https://ep3.nuwm.edu.ua/21123/>.

Рекомендована література

1. Актуальні питання організації надання медичної допомоги, діагностики та лікування бойової хребетної та хребетно-спинномозкової травми. URL: https://repo.dma.dp.ua/1448/1/Unkhj_2015_1_6.pdf

2. Бриндіков, Ю. Л. Теорія та практика реабілітації військовослужбовців учасників бойових дій в системі соціальних служб: дис. ... д-ра пед. наук : 13.00.05 / Хмельницький нац. ун-т ; Тернопільський нац. пед. ун-т ім. В. Гнатюка. Хмельницький ; Тернопіль, 2018. 559 с.

3. Бриндіков, Ю. Л. Арт-терапія у реабілітації військовослужбовців учасників бойових дій. Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету Україна. 2018. 106-110.

4. Васильківський, Д. В. Фізична терапія військовослужбовців з черепно-мозковими травмами. Проблеми здоров'я людини та фізичної реабілітації : матеріали V Всеукраїнської дистанційної науково-практичної інтернет-конференції. Суми: Вид-во

- СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 30-33. URL: <http://repository.sspu.edu.ua/handle/123456789/10287>
5. Ільницька Г.С., Гончарук Н.В. Терапевтичні вправи: навч. посібник для викладачів. Харків : Вид-во НФаУ, 2021. 198.
 6. Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>
 7. Закон України «Про фізичну культуру і спорт» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>.
 8. Кокун О.М., Агаєв Н.А., Пішко І.О., Лозінська Н.С., Остапчук В.В. Психологічна робота з військовослужбовцями - учасниками АТО на етапі відновлення: Методичний посібник. – К.: НДЦ ГП ЗСУ, 2017. – 282 с.
 9. Кожокар, М., Палагнюк, Т., & Короляничук, А. Оптимізація фізичної реабілітації військовослужбовців збройних сил України. *Молодий вчений*, 11 (123). 2023. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2023-11-123-13>.
 10. Крук, І. М., Григус, І. М. Фізична терапія військовослужбовців з наслідками вогнепальних поранень. Реабілітаційні та фізкультурно-рекреаційні аспекти розвитку людини (Rehabilitation and Recreation). 2022. 12. 44-51.
 11. Куртвелієва, В. А. Вогнепальні поранення військовослужбовців як сучасна проблема фізичної терапії. Здоров'я людини в сучасному культурно-освітньому просторі : матеріали II Всеукраїнської дистанційної науково-практичної інтернет-конференції. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2019. 39-42.
 12. Національна стратегія розвитку системи фізкультурно-спортивної реабілітації ветеранів війни та членів їх сімей, сімей загиблих (померлих) ветеранів війни. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/342/2020/print>
 13. Міжнародна класифікація функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я: МКФ. URL: https://physrehab.org.ua/wp-content/uploads/docs/5210-preklad_mkf_dorosla_v_docx.pdf
 14. Невидимі наслідки війни. Як розпізнати? Як спілкуватись? Як допомогти подолати? Довідник для широкого кола фахівців. Загальна редакція: К. Возніцина, Л. Литвиненко. К. 2020. 192 с. URL: <https://legal100.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/Nevidimi-naslidki-vii--ni.pdf>
 15. Стандартизація в нейрохірургії. Частина 1. Травматичні ушкодження центральної та периферичної нервової системи. За ред. академіка НАМН України, проф. Є.Г. Педаченка. Київ: ДУ ІНХ НАМНУ. 2019. 152с. URL: https://neuro.kiev.ua/wp-content/uploads/Book_01.pdf
 16. Приступа Є. Н. Фізкультурно-спортивна реабілітація у системі галузевих соціальних практик. Український журнал медицини, біології та спорту. 2022. Т. 7, № 4. С. 163-169.
 17. Реабілітація внутрішньо переміщених осіб, біженців за межі країни, інших цивільних осіб, постраждалих від російської агресії в Україні. Правові, соціальні, економічні, медичні аспекти особливості організації під час воєнного стану Київ. ВД «Професіонал», 2022. 482 с.
 18. Указ Президента України № 342/2020 від 23 серпня 2020 року Питання розвитку національної системи фізкультурно-спортивної реабілітації ветеранів війни та членів їх сімей, сімей загиблих (померлих) ветеранів війни URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/342/2020/print>
 19. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги. Реакція на важкий стрес та розлади адаптації. Посттравматичний стресовий розлад. URL: <http://www.dec.gov.ua/mtd>
 20. Ястребова Ю. В. Ефективність фізичних вправ у воді в системі фізичної терапії військовослужбовців з вогнепальними пораненнями нижніх. Сучасні проблеми фізичного виховання, спорту та здоров'я людини : матеріали VII інтернет-конференції. м. Одеса, 17-18 жовтня 2023 р. Одеса. : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2023. 189-191. URL: <dspace.pdpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/18053>
 21. Ярмольок Ю. О. Система відновного лікування постраждалих із множинними переломами довгих кісток. Дис. Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. Харків, 2017.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Доказова база даних з фізичної терапії URL: <https://pedro.org.au/ukrainian/>
2. Етичний кодекс фізичного терапевта: URL: https://uapt.org.ua/wp-content/uploads/docs/Etic_Code_UAPT_2019_new_edition_02.pdf
3. Закон України "Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні" (Назва Закону із змінами, внесеними згідно із Законом № 2249-VIII від 19.12.2017. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2006, № 2-3, ст.36): URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>
4. Українська Асоціація фізичної терапії: URL: <https://www.google.com/search?q>

Поєднання навчання та досліджень

Проходження практики та лабораторних занять на базі практики: Рівненський регіональний центр «Інваспорт».

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми, вміння відчувати настрій співрозмовника, вміння працювати в команді, здатність до навчання, здатність логічно обґрунтовувати позицію, знаходити вихід зі складних ситуацій, комунікаційні якості, навички ведення перемовин, навички усного спілкування, працелюбність, саморозвиток, творчі здібності (креативність).

Дедлайни та перекладання

Перездача відбувається шляхом відпрацювання лабораторних занять. Можливе отримання додаткових балів за волонтерську роботу у реабілітаційному центрі кафедри.

Ліквідація академічної заборгованості здійснюється згідно з «Порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП», <https://ep3.nuwm.edu.ua/25072/>. Згідно з цим документом і реалізується право здобувачів вищої освіти на повторне вивчення дисципліни чи повторне навчання на курсі.

Перездача модульних контролів здійснюється згідно графіку. Оголошення стосовно дедлайнів задачі та перездачі оприлюднюються на сторінці MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно з відповідним Положенням про неформальну та інформальну освіту в НУВГП (<https://nuwm.edu.ua/struktturni-pidrozdili/centr-neformalnoji-osviti/dokumenty/>).

Здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даного освітнього компонента, його програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Всі здобувачі вищої освіти, співробітники та викладачі НУВГП мають бути чесними у своїх стосунках, що пов'язані з навчальною роботою. Здобувачі вищої освіти мають самостійно виконувати та подавати на оцінювання лише результати власних зусиль та оригінальної праці.

Здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.

В цілому здобувачі вищої освіти та викладачі мають дотримуватися «Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в НУВГП» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>)

Вимоги до відвідування

Здобувачі вищої освіти зобов'язані брати участь у всіх заняттях.

Лекції та лабораторні заняття відбуваються в офлайн або онлайн режимі, згідно з розкладом.

Відпрацювати пропущені заняття можна під час консультацій з предмету.

Заняття онлайн можуть проводитися за допомогою Google Meet за кодом.

Здобувачі вищої освіти має право оформити індивідуальний навчальний план згідно з відповідним положенням <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/20050>.

Здобувачі можуть на заняттях використовувати мобільні телефони та ноутбуки за дозволом викладача.

Лектор

О.Б. Нагорна

Автор
Доцент

Ольга НАГОРНА

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №1632 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00